

ОМЛАДИНСКА ПРУГА

БРОЈ 238

НА КРАЈУ ПРУГЕ

Данас, 26. новембра 1978. године

Двадесет и шести новембар — празник градитеља пруге Шамац — Сарајево, ових што изградише други колосијек од Добоја до Зенице ♦ Свечаност градитеља пруге у част — или, свечаност пруге градитељима у част

Испуњење завјета младих другу Титу и на дар Републици. Данас, у девет сати, из Добоја креће композиција са два воза. Кренуће првим и другим колосијеком, два воза исте композиције, паралелним колосијекима, као прелијепна симболика паралелности подухвата године 1947. и године 1978. у долини Босне и онога шта је младост овдје учинила.

Омладинска радна акција »Шамац — Сарајево 78« отворена је 1. априла, на Дан омладинских радних бригада. Циљ је био — изградити пругу, обећање другу Титу било је — биће пруга прије рока. Циљ је постигнут, обећање остварено — Акција може да се заврши.

Око двадесет и пет хиљада бригадиста из 250 омладинских радних бригада, заједничким радом са четири хиљаде радника из 21 основне организације удруженог рада, остварили су подвиг за сва времена.

У ову пругу је уграђено милион кубних метара материјала, због ње је пробијено седам тунела, саграђена тридесет и четири моста. И, много је још бројки што чине овај објекат, ову пругу, највећим овогодишњим радним подухватом у Југославији. По томе је ова акција понос омладине Југославије, као што је и по ономе што је урађено кад није грађено на траси. У преплету радник и друштвених активности ова је акција постигла многе побједи. А све што је учињено и учињено базирано је, прије свега, на самоуправљању. Бригадист је овдје био друштвени субјект самоуправљања и одлучивао је о свему.

На овој акцији учествовало је једанаест хиљада бригадиста чланова Савеза комуниста, овдје је — на основу исказаног залагања у извршавању постављених задатака и доприноса остваривању циљева Акције — више од четири и по хиљаде бригадиста предложено за пријем у чланство Савеза комуниста.

Побједи Акције слиле су се данас у једну — данас се други колосијек пушта у саобраћај.

Атмосфера у насељима омладинских радних бригада — у Добоју, Завидовићима, Жепчу и Немилој — као и свугдје дуж трасе је најсвечанија. Понос, гордост, радост. Трећа смјена је кретала да проведе посљедњу ноћ у раду на другом колосијеку када им је разгласом пожељено успјешно извршавање радног задатка; на то је један од бригадиста ушао у разгласну станицу и рекао у микрофон: »Трећа смјена поздравља другарице и другове који вечерас остају у насељима бригадирским поздравом. Затим се снажније од икаквог разгласа, проломио поздрав: З-д-р-а-в-о! Здраво! Здраво! Здраво! И потекло громко: ТИТО — ПАРТИЈА — ОМЛАДИНА — АКЦИЈА.

Или јутрос приликом подизања заставе. Поздрав застави! Тробојница с петокраком лепршала је на јарболу. Сви погледи према њој. И пјесма, пјесма! Химна у један глас — једним бићем.

Јутрос су градитељи другог колосијека кренули ка Зеници. Да буду на свечаности пруге и четврте Жељезарине високе пећи...

Данас, 26. новембра 1978. године...

Иснам ТАЉИЋ

Осам мјесеци, осам смјена, осам вјечно свјених бунета најљепшег цвијећа — снажним замахом од првог априла до 26. новембра 1978. године (Снимак: В. СЕКУЛИЋ)

Šamac - Sarajevo

P lam na š gaji S jaju Z alogu P onosu D jedovo M.
 R radničk A pjesm A gromk A, ružam A pripa O jarbo L.
 U darom M ladih R odi se pruga, R adost S vemoćn A.
 G igant A krmil A, čilos T i čas T, daje T ita vi D.
 A prema C, čist, J utren I prav, I grama O svitaj.
 Putuju čeličn E kuće, T raćom J unaka J ača ro D.
 Ustaju ašovi V randuk A ruke U đarnik A akcijs A.
 Trajno, razumn O, grade zemlju, očeva N ose ža R.

Radoslav B. DILBEROVIĆ

Одбројавање у долини Босне

Застава се спушта у 13,45 сати

ОМЛАДИНСКА РАДНА АКЦИЈА »ШАМАЦ — САРАЈЕВО 78«, 25. НОВЕМБРА — Овим јављањем завршавамо одбројавање са Акције. Данас је 238. дан Акције — првог априла, на Дан омладинских радних бригада — отворене. Сутра у Зеници, у недељу, Омладинска радна акција »Шамац — Сарајево 78« биће затворена.

Застава ће се спустити у 13 сати и 45 минута...

SISTEM TUNELA SIKOLA U BROJKAMA

Kako je stvarana sikolska legenda

Krajem pete smjene počelo krčenje šiblja, iskop panjeva na predusjecima tri tunela, a u šestoj su formirane specijalne grupe brigadista ◇ Kad se ušlo u utrobu brda, Sikola se odupirala, a graditelji postajali sve uporniji — i pobijedili su — voz će i kroz tri Sikole

DOBOJ, 25. NOVEMBRA — Sikola je bila najveće iskušenje graditelja omladinske pruge Šamac — Sarajevo, odnosno njenog drugog kolosijeka od Doboja do Zenice. Pisali smo o tome kako je pala, šta je značila i šta znači. O nekim bitnim detaljima vezanim za Sikolu razgovarali smo sa Ramizom Čamparom, zamjenikom komandanta Naselja ORE u Doboju:

— Brigadisti Omladinske radne akcije »Šamac — Sarajevo 78« iz Naselja omladinskih radnih brigada u Doboju počeli su raditi na sistemu tunela Sikola krajem pete smjene. Radili su na krčenju šiblja, iskrčivši prostor od 1.800 kvadratnih metara, posjekli su 360 stabala, izvadili 340 panjeva na predusjecima od tri tunela, na kojima je trebalo raditi, odnosno na napadnim mjestima za izvođače radova na Sikoli... U šestoj smjeni se rad brigadista zasnivao, uglavnom, na iskopu zemlje i njenom prevozu na dužini od 40 metara i visini od četiri metra. Iskopavalo se kod ZTO Sarajevo OOUR-a »Gradnja« iz Doboja na usjeku koji je dobio ime Omladinski usjek. Iskopano je oko tri hiljade kubnih metara zemlje i sve to transportovano na deponiju.

U šestoj smjeni je bila formirana i specijalna grupa od petnaest brigadista. Oni su radili kod »Gradnje«. Krajem šeste smjene otvoren je i usjek kod ZTO OOUR-a »Beograd«. Tu je ručno iskopano i pretransportovano na udaljenost od 40 metara oko 600 kubnih metara zemlje.

Sedma smjena je počela završavanjem radova na Omladinskom predusjeku. S obzirom da su u sedmoj smjeni, uz postojeće izvođače, angažovana još četiri izvođača — brigadisti su im pritekli u pomoć oko raščišćavanja šiblja i sječe drveća, da bi bila otvorena i nova radna mjesta. Takođe je bilo angažovano po 26 brigadista iz svake brigade u specijalnim grupama, koje su radile kod pojedinačnih izvođača.

U osmoj smjeni rad brigadista na Sikoli zasnivao se samo na principu

specijalnih rupa. U prosjeku, bilo je angažovano po 280 brigadista dnevno. Ugrađivali su beton i obavljali režijske poslove. Ukupno je ugrađeno (u oporce, kalotu, kanale i zolnu oko 2.800 kubnih metara betona.

Ogroman doprinos blagovremeno završetku radova dale su i omladinske radne brigade koje su istovarale zemlju iskopanju iz tunela, a koje ne ulaze u pomenuti zbir dnevnog učešća omladinaca.

Važnost Sikole obavezuje nas da pomenemo izvođače radova koji su radili zajedno sa brigadistima. To su OOUR-i »Kolašin«, »Doboj«, »Zenica« i »Beograd«, GP »Hercegovina«, GRO »Tehograd« i GP »Hidrogradnja«.

Evo i spiska brigada koje su učestvovala u probijanju Sikole:

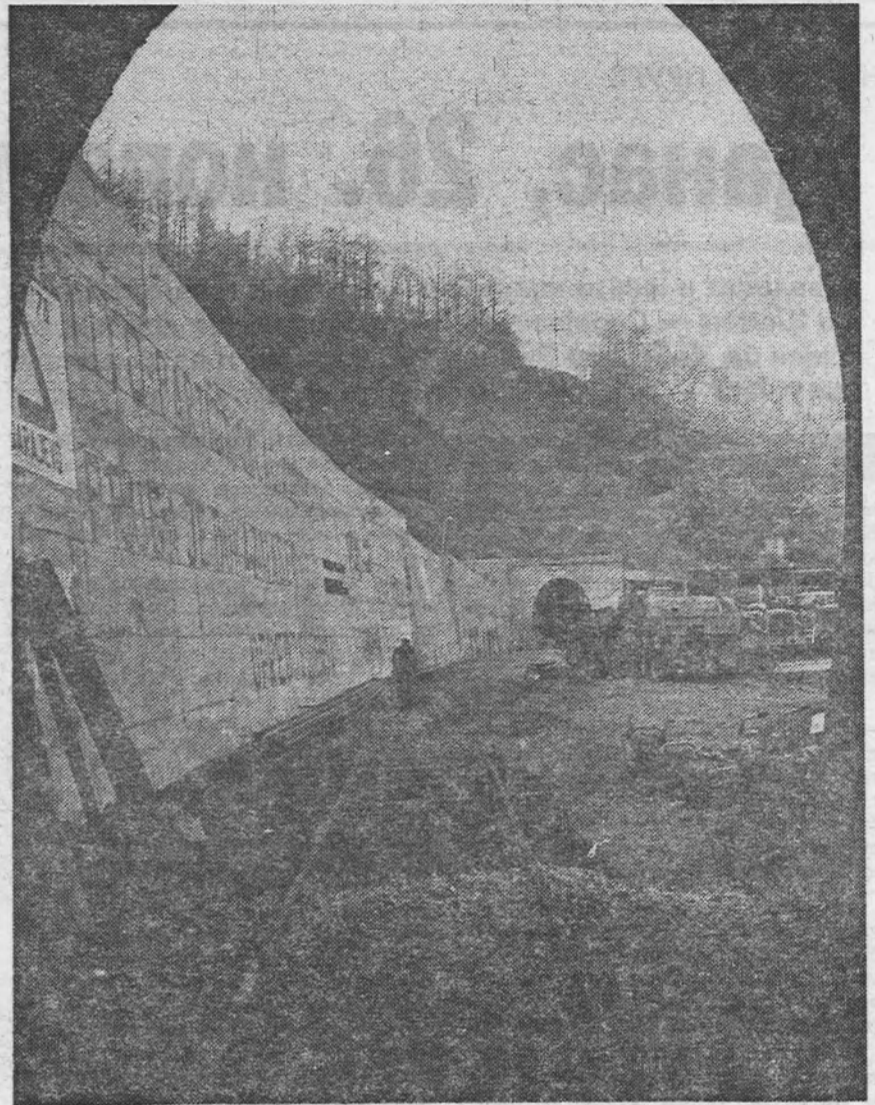
Peta smjena: »Dragan Bubić« (Kotor-Varoš), »Bratstvo-jedinstvo« (Kupres — Gornji Vakuf), »Marko Šoljić« (Lištica — Posušje), »Karel Destevnik Kajuh« (Velenje), »Mirko Jovanović« (JNA, Beograd), »Jelica Milovanović« (Beograd) i »Kalnički partizanski odred« (Varaždin);

Šesta smjena: »Akif Šeremet« (Kladanj), »Alme Vivoda« (Koper), »Deseti oktobar« (Livno), »Joze Šćurla« (Zemun), »Južnobanatski Partizanski odred« (Vršac — Alibunar), »Miladin Dragić« (Kakanj) i »Pavle Džever« (Mrkonjić-Grad);

Sedma smjena: »Mileta Protić« (Žepče), »UNIS« (Sarajevo), »Franc Rozman Stane« (JNA, Ljubljana), »Branko Milošević« (Zaječar) i »Veljko Vlahović« (Celje);

Osma smjena: »Šesta proleterska Istočno-bosanska brigada« (MOK SSO Tuzla), »Sedam sekretara SKOJ-a« (Sarajevo), »Franc Rozman Stane« (JNA Ljubljana), »Mladi radnik« (Majglaj), »Ivo Lola Ribar« (Zenica), »Bratstvo-jedinstvo« (MOK SSO Leskovac) i »Gornjedrinska« (MOK SSO Goražde), uz napomenu da su pripomogle i brigade iz Zavidovića...

I. TALJIĆ

Iz tunela u tunel, a na podzidima parole graditelja

Skupština osme smjene ORA »Šamac — Sarajevo 78«

Najmodernija pruga u Evropi

Ponos je veliki ◇ Titova omladina se kao i uvijek do sada potvrdila ◇ Dokazala je da je jednako Titova i da će takva ostati

DOBOJ, 25. NOVEMBRA — Na današnjoj, posljednjoj sjednici Skupštine osme smjene ORA »Šamac — Sarajevo 78«, svih 35 brigada koje su učestvovala u završnoj smjeni proglašene su šest puta udarnim, a dodijeljene su im po dvije povelje društvenih aktivnosti.

Ovoj smjeni je pripala čast da postavi posljednje kilometre i metre pruge od Doboja do Zenice u

dužini od 87,5 kilometara prolaznog kolosijeka i 12,5 staničkog. Ostvareno je 180 hiljada radnih sati, 370 hiljada norma-sati, uz učinak od 227 odsto.

Pozdravljajući delegate skupštine smjene, komandant ORA »Šamac — Sarajevo 78« Filip Vuković čestitao je svim brigadistima na primjerima radnog oduševljenja kojima su izvršavali zadatke radnih i društvenih aktivnosti, ugrađivši dio sebe u drugi kolosijek.

— Ovo je najmodernija pružna saobraćajnica u Evropi. Na njoj je omogućena minimalna brzina od sto kilometara na sat, bezbjednost saobraćaja je potpuno osigurana kompletnim signalno-sigurnosnim telekomandnim uređajima, sa maksimalnim obezbjeđenjem od sto odsto. Kvalitet radova je zadovoljavajući, a ova pruga — čiji je društveno-ekonomski i vaspitni značaj ogroman — rezultat je, prije svega, neposrednog odlučivanja svakog brigadiste, neposrednim učestvovanjem svih u samoupravljanju.

Ponos je veliki! Titova omladina se kao i uvijek do sada — potvrdila. Omladina Jugoslavije je ovdje dokazala da je jednako Titova i da će takva ostati.

I. T.

Više od radosti

Uspjeli smo, svi smo presrećni, trebalo bi pronaći velike riječi koje bi mogle dočarati osjećanja graditelja drugog kolosijeka

ZAVIDOVIĆI, 25. NOVEMBRA — Mnogo osjećam, i mnogo toga ova akcija ostavlja u svima nama, ne vjerujem da ću ikada uspjeti reći sve ono što se skupilo u meni, a sada, kad je kraj tu, kad se svi plašimo pomisli na rastanak, sad kad svi treperimo od sreće, od nečeg veličanstvenog, zašto zaista gubim riječi u očekivanju prolaska svečanog voza, počinje svoje kazivanje i dahom pogleda i velikim veteranskim srcem čiča Mihajlo brigadir ORB »Famos«.

Brigadiri ove brigade izabrali su ga da bude putnik u svečanom vozu, a Mihajlo Ilić to i zaslužuje kao graditelj i prvog i drugog kolosijeka.

— Možete li zamisliti to putovanje?

— Ja se i sada osjećam kao da sam u vozu, samim tim što sam odabran da u ime brigade putujem prugom koju smo gradili mi, koju sam gradio sa mladošću, sve u meni zadržati kad pomislim kako će to izgledati — voziti se pored prvog kolosijeka.

Derviš Fazlić iz ORB »Mijo Kerošević Guja«: ovo je samo dio doživljaja koji će značiti vožnja svečanim vozom, ali to ne znači da je mali. Ponosan sam što su baš mene odabrali iz brigade da budem putnik.

E. A.

ЗАВРШЕН ЈЕ И ПОСЉЕДЊИ РАСПОРЕД

Скраћено растојање

И ово је један од тренутака који се не заборављају. Тунел је савладан, шине су њиме прошле, а снимљен је управо тренутак кад је прва шина излазила из тунела... Снимак је начињен на Орлинама, а то је, иначе, једини двоколосијечни тунел. У њему су оба колосијека, и први и други. Први је пролазио другим, заобилазним тунелом, па је сада скраћено и растојање...

Трасери, вољно!

Након осам мјесеци проведених на Акци али нерадо растајање од незаборавног др

ЗАВИДОВИЋИ, 25. НОВЕМБРА — Трасерска служба, просторија у којој је увијек живо, увијек радна, топла и пријатна атмосфера. Све се одвија у неком трку. Аутобус број четири: Бригада »Стари град« на 113. километар. Миро иди. Милораде је ли у реду?

Колико? — Па, кубика? Гдје? Ко?

Одједном се све зна. Гдје је која бригада, шта ради, колико је спремна урадити, колико је урадила.

А у трасерској служби, синоћ затекосмо Милорада Видовића, замјеника команданта Насеља за радне активности и трасере Перу Алаковића, Миру Николића, Горана Гонцића, најмлађег међу њима, Андрију Петровића, Буру Попа, а остали су били на радилиштима.

— Другови трасери, полуозбиљно, полушалаиво, започео је Милорад вечерас правимо посљедњи пут распоред одласка радних бригада на радилиште. Мук. У просторији гдје је увијек живо, гласно. Радно, Тренутак тишине. Говорљиви од свих оних бучних састанака када су се рачунали проценти, учинци, када се расправљало о распореду, о одласку и доласку радног воза, о застоју пруге, о времену, норма-часовима, рекордима. Осам мјесеци рада. Заједничког. Посљедње двије смјене и ноћи. Ништа се на овим људима није примјећивало. Ниједна црта нервозе, ни умора, ни застоја. Они су радили. Са бригадама ишли у битке, били

ји, задовољство што је пруга завршена, уговања

поносни на сваки успјех бригада, јер је и њихов доказ да су добро организовали посао. Често смо присуствовали таквим бучним састанцима кад се чинило да ће све прснути, а онда се задатак мирно прима и опет савјесно и одговорно реализују, — Перо, треба добровољаца. Сад стигао камион. Неријетко и по неколико пута дневно обраћали су се Пери, а добровољци су знали кад се он појави да су потребни.

— А сутра, хоћеш ли их позвати?

— Вечерас је посљедњи распоред и након толико времена брига, осјећам ону познату тјескобу када се треба растајати. Сутра нећу радити ово, нити овдје, али ми је част што се осјећам дијелом градитеља и учесником ове заједничке акције.

Разговор нам је прекинут на тренутак громогласном пјесмом бригадира, Македонаца. Одлазили су на трасу у трећу смјену — и посљедњу.

Придружили су нам се и Андрија Петровић и Горан Концић. Растанак тешко пада. Посао се окончао.

— И сутрашњи дан очекују као и све остале, и он је радни, мада је посљедњи, а мислити о растанку, признајем да се бојим. Забилежио сам многа мјеста на колосијеку да се сјећам кад будем пролазио гдје сам радио. А Горан Концић ни дјечак, ни младић говори баш тако — одушевљен сам што се пруга завршава прије рока, али ми је жао свега оног што сам доживио на Акцији.

Е. А.

ОСАМ МЈЕСЕЦИ ЗАЈЕДНО НА ТРАСИ

Чврсти као шине...

Њих седморица су трасери, у пјесми весели, као оно: »нашег трасна ударила даска«, а у стварности веома озбиљни и одговорни ♦ Пруга им је путеве саставила, сва шесторица знају све о седмом — трзавица нема

ДОВОЈ, НОВЕМБРА — У соби број 33 павиљона између Штаба Акције и разгласне станице, већ осам мјесеци — без престанка — настањено је својеврсно другарство.

У соби — кревети, гвоздени и наспрат, итисон по поду, па сто, орман, термо-пећ. Такве су и остале собе, све редом, у насељима омладинских радних бригада. У овој соби, пак, има још нечега, оног што подсећа на кућу, на породицу, оног што се зове домаћим огњиштем — по итисону је прострта поњава, ту је и чивилук, па рубље за сушење, фрижидер, вазда укључени телевизор у боји...

— Договорили смо се да купимо ово нешто технике. Нас седморица кад дамо помало — скупи се много новца. Кад за који дан будемо одлазили, подијелићемо се као браћа. Сјешћемо, па видјети ко нема телевизор — њему телевизор, коме треба фрижидер — њему фрижидер...

Први пут су се овдје састали. Окупили се између 20. марта и 1. априла. Предложени су од својих општинских конференција ССО и дошли да заснују радни однос са акцијом. Зухдија Јашаревић је угоститељски радник из Сребреника је, Хајрудин Пашалић је ВКВ текстилац, Травничанин Милутин Јунгић је завршио Гимназију у Челинцу, Борђе Илић студира на факултету за физичку културу, из Тиње је код Тузле, Сенихад Халиловић је родом из Орашја, по струци је електро-техничар; Зоран Благојевић је завршио Гимназију у Бијељини; Млађен Ђурић је саобраћајни техничар, он је из Лукавца.

Тек су се овдје сусрели. Пруга им саставила путеве.

— Зато и јесте акција, да се збли-

жимо. Брзо смо се привикли. Свих шест зна све о ономе седмом. Нема трзавица, нема да неког попријеко погледа.

Њих знају сви бригадисти. Јер, они су трасери. У пјесми су весели момци, као оно: »нашег трасна ударила даска«. У стварности: веома озбиљни и веома одговорни радници.

— По систематизацији радног мјеста трасер треба да прими радилиште од извођача радова и да стручно упуту бригадног трасера, да стално надзире, савјетује и да по завршеном послу усагласи дневни учинак. Ми немамо справа за то, отуда смо прије свега објективни, јер је наша процјена одлучујућа за нормирање резултата на траси.

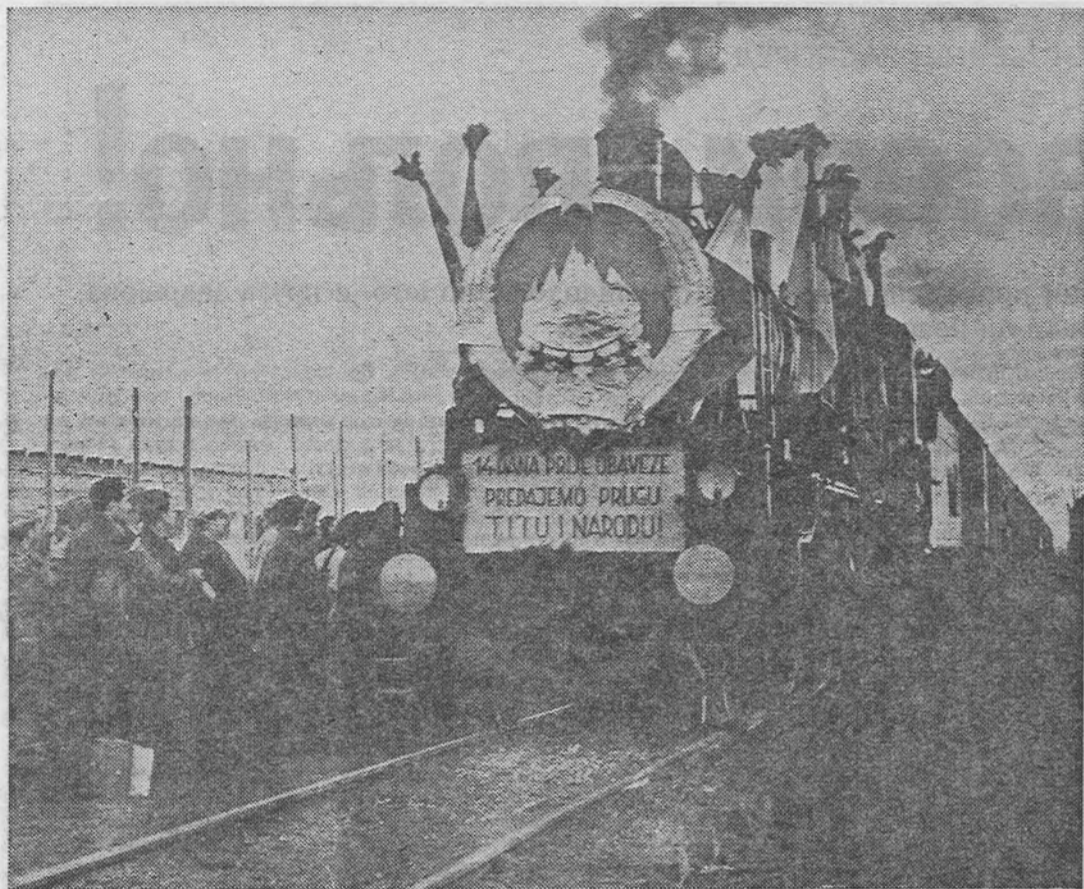
Трасери први долазе на трасу и задњи се враћају. Они усмјеравају посао да би га оцијенили, а то је тешко — трасер је један, а бригада је стотину бригадиста.

— Сви смо наш дио трасе од Добоја до Маглаја више пута препјешачили. Све знамо напамет, свих двадесет и пет километара.

Сви су са школом, своји људи, а кажу да им је ово најбоља школа. Ови мјесеци овдје најљепши су им период живота. Сви су били активни и знају и шта је бригадирско растављање, али никад им није било овако. Одгађају помисао на то, али ће то бити за који дан. Прво ће отићи бригада, па ће отићи и трасери.

— Остаће пруга. Њена изградња нас је овдје саставила, сада нас раставља. Сваки ћемо на своју страну, пругом, пругама, неко цестом. Али ћемо једни друге понијети у живот. Посјеђиваћемо се, намјерно или скретати с других путовања — да свратимо један другоме, трећем, четвртном, петом, шестом и седмом!

Svečani voz 1947.

Bio je 16. novembra 1947. godine. Prvi voz, svečano okičen, sa velikim transparentom na kome je pisalo »14 dana prije obaveze predajemo prugu Titu i narodu«, krenuo je iz Šamca za Sarajevo. Bila je to još jedna velika radna pobjeda mlade generacije. Ona je izgradila 224

kilometra pruge, probila tunele, premostila četiri rijeke i pokazala kako se u kratkim rokovima mogu graditi tako veliki objekti. Prve putnike, brigadire, udarnike, minere, tesare, zavarivače, graditelje mostova... u Sarajevu je dočekao drug Tito i čestitao im na velikom herojskom djelu.

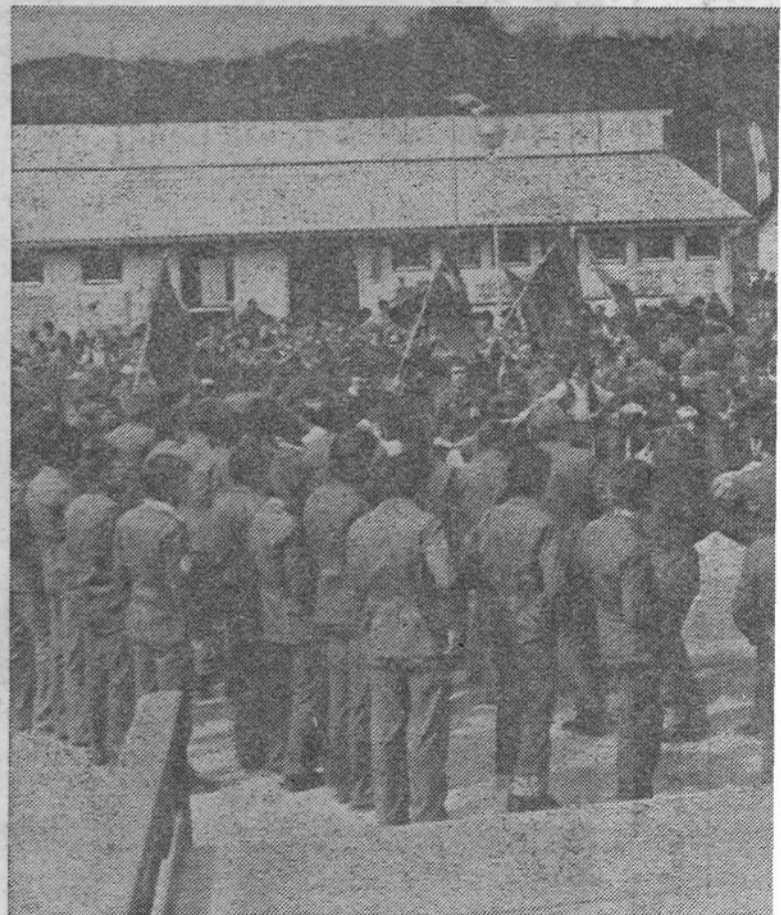
Brigadiri su stigli

U tri sata poslije poia noći, još dok se tamo daleko iza stare dobojske tvrđave počelo nazirati buđenje proljećnog sunca, u dolinu rijeke Bosne, na Željezničku stanicu u Doboju stigla je prva brigada. Stotinu mladića i djevojaka ORB »Đorđe Zličić Ciga« jutro su probudili pjesmom »Šta je za nas taj predio kamena ljuta kad mi ne skrećemo s Titova puta«. A već idućeg dana, zajedno sa još 30 brigada, udarili su prve krampove na budućem kolosijeku od Doboja do Zenice.

Najdraži čovjek

Šenji...
briga...
do Z...
da č...
Titu...
Bio j...
nom...
pe, l...
je pj...
pruga

Kolo akcijaško

I nas...
kom...
briga...
u tok...
kurse...
obra:

I planine su progledale

Trbuk, Orline, Bistričak, Vranduk, sistem Sikole — tuneli mladosti, jugoslovenske, Titove, naše... U njima je nepunih osam mjeseci ove godine praštala pjesma brigadirska, udarnička, mladalačka. Više od tri hiljade metara probijali smo se kroz kamen ljuti. Svakog tre-

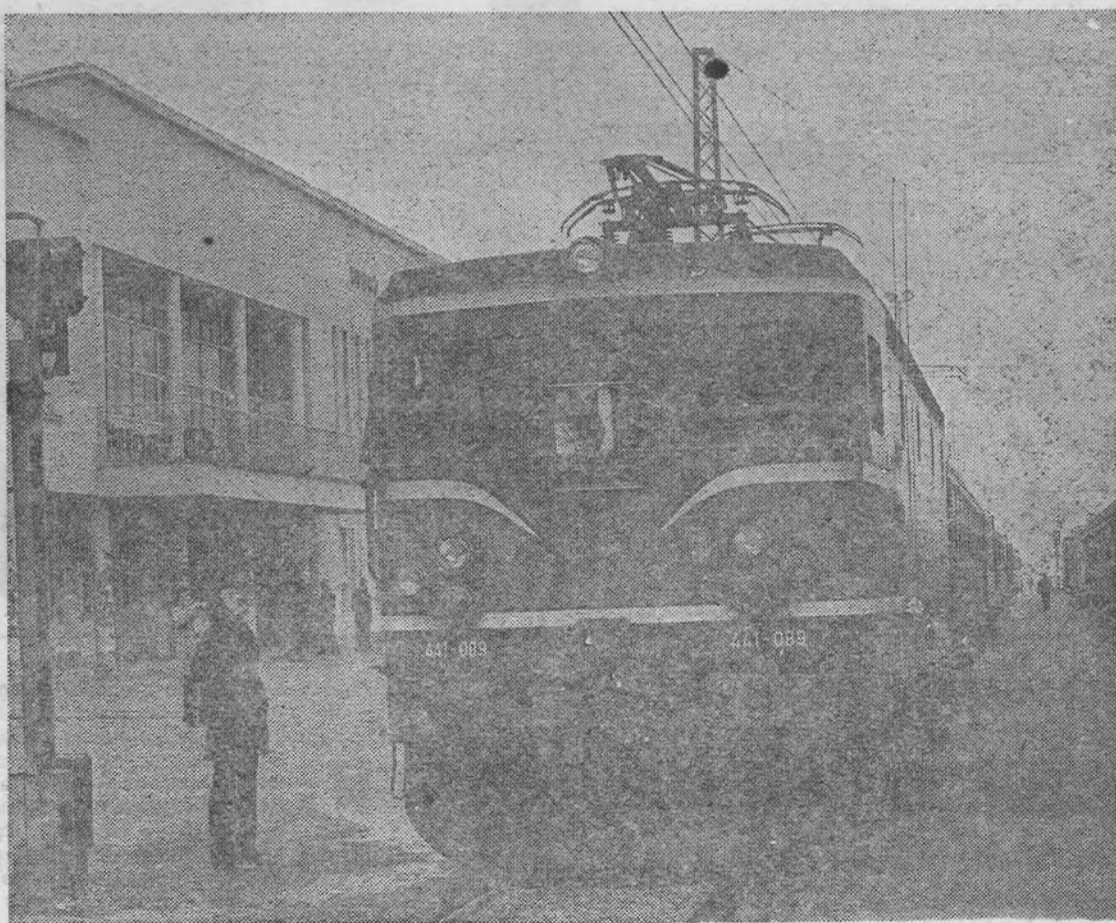
nutka bili su bliži pobjedi. Sikola je bila žestoka, jaka. Ali, nadjačali su i nju i sve druge tunele. Svjetlo je sada u utrobi zemlje i juriće vozovi od sutra po tračnicama koje postaviše.

Ima li šta veličanstvenije, ima li šta draže i ljepše, uzvišenije i nadahnutije nego vidjeti voljenog druga Tita među brigadirima — graditeljima novog kolosijeka pruge od Doboja do Zenice. Tako je bilo i 11. aprila ove godine. »Obećavamo da ćemo prugu izgraditi prije roka« — rekao je tada drugu Titu Filip Vuković, komandant ORA »Šamac — Sarajevo«. Bio je to zavjet mladosti naše, jugoslovenske, Titove. Dolinom Bosne, tamo gdje su brigadiri za trenutak ostavili krampe, lopate i kolica, da bi pozdravili najdražeg gosta praštala je pjesma mladosti: »Druže Tito, omladina kliče, prije roka pruga biće...«

Poslije napornog rada na trasi, u tunelima, na mostovima, i nasipima, ruke su, žuljevite i mladalačke, u zajedničkom, velikom kolu Kozaračkom. Rad se u naseljima omladinskih radnih brigada nastavlja u društvenim aktivnostima: svaki brigadir je u toku Akcije završio jedan od dvadesetak vaspitno-obrazovnih kurseva ili neki od oblika ideološko-političkog i marksističkog obrazovanja i vaspitanja.

Prvi probni voz

Prvi probni voz krenuo je u novu istoriju. Bio je to 16. novembar ove godine. Do tog dana brigadiri i radnici građevinske operative završili su sve radove na ovom velikom objektu. Deset dana kasnije, danas u devet časova krenuće prvi svečani voz sa brigadirima, omladincima i omladinkama, veteranima iz četrdeset sedme i brojnim gostima koji su došli da vide još jedno veliko djelo jugoslovenske mlade generacije.

NA PERONU RASTANKA

Ne bih ja sad o tome...

Ili: kako su prugu gradili članovi Štaba Akcije

Voz polazi... Novom prugom, drugim kolosijekom. Voz mladosti, ponosa i ljubavi, Nabrekla srca, očvrstle ruke, drug do druga, u zagrljaju pjesme, od Doboja do Zenice.

Na peronu sjeta. Suze rastanka. Slike udarničkih dana, snaga drugovanja.

Mladost ne da zaboravu, ne da mu da krade uspomene, te divne ljudske priče... jednom, Bosna žubori, i govori, »otkriva tajne« iz Štaba Akcije. Kazuje kako je bilo... u jednom od 250 dana, istom od prvog do 250.

No, ne bih ja sad o tome. Zora još ni zarudjela nije, a Filip Vuković, komandant Akcije, ju-

ri Karla Lukića, direktora Direkcije, jer tamo negdje kod Sikole, zapelo, nikako da krene.

— Karlo, brate, ne mogu oni tako. Moramo proći.

— Hajde, bolan, Filipe, smiri se, kažnjavaćemo ako ne rade kako treba.

— Ma, kakvo kažnjavanje, Karlo, nemamo vremena.

Komandant se mrgodi. Pokušava da bude ljut. Ustaje i lagano kreće. Vuče jednu nogu. Nije mu kraća, ali je teža. »Betonirana« u žestokom fudbalskom okršaju. A, sad niti ga boli, niti mu se gips ostavlja, jer tako »okovana«, kad prugom korača, ostavlja dubok trag, i dobro se vidi kud komandant prođe.

Zove sekretaricu. Telefon ga već nervira. Sekretarice nema (a tu je sad bila). Umjesto nje daktilografkinja Dinka upiljila pogled u neku tačku na zidu, pa putuje li, putuje.

Ništa se ne čuje. Poskoči kad komandant pojača ton.

— Gdje je Kristina?

Razvuče Dinka osmijeh, pa će:

— Komandante, ja... pa vi...

— Sram te bilo, Dinka, valjda se ovdje zna ko je stariji. Zašto ne radiš svoj posao?

Pocrveni djevojče. Izgubi svoju tačku na zidu. Kristina dolazi. Odmahuje rukama. Ne osjeća porast temperature. Žali se:

— E, onog Mladena topovi ne bi probudili.

— Svašta sa vama...

Eto i Mladena. Gladi orunole brkove, kao pravi rukovodilac radne zajednice.

— Ne možeš, komandante, toliko je posla pa je i noć kratka. Ja ne mogu sam. Lako je Kristini, jedan telefon, dvije linije.

— Šta ćeš, jadan, uvenućeš, ne ostaje dužna Kristina.

— Dosta toga, mora da se radi, još malo drugovi.

I ko zna kada bi se vatra ugasila da Ilija Rozić, zamjenik komandanta za društvene aktivnosti, još od jutra ne traži da mu neko zapjeva onu pravu akcijašku »Od Doboja, do Zenice grada...« Počne on, drugi nastavlja. Na fudbalu je

već drugačije: drugi rade, on daje golove.

No, ne bih ja sad o tome.

Ne miruje ni drugi zamjenik — Nihad Šehović. Tek što je ušao, traži svoju pepeljaru. Opet neko »protiv njega«. Navija čovjek za Celik, muku muči drugoligašku. Nagovorili ga »zlobnici« da i na prijateljskim utakmicama galami na sudije, usmjeravanja radi. »Šeha« broji kilometre, tone i dane »odoka«. I nikad ne zaboravi da kaže:

— A s kim ja gradim prugu...

Šah dobro igra, nema šta! Ni Zeleni mu ništa ne može. Dok Vasvija knjiži, a Mirjana i Mišo mrzovoljno broje pare i savnjuju račune, informator Mihret, izgubio informaciju, pa se žali drugoj Mirjani, koja, kao i Kristina, ne haje što telefon ima samo dvije linije.

Krene neko od njih i na trasu. Da brigadiri vide ko im komanduje. Vuković ne skida »beton«, a Šehović čizme još od aprila.

Kad dođe vrijeme sastanka, naj-složeniji su kad čute.

No, ne bih ja sad o tome.

Složni su i kad pjevaju. To im bolje pristaje. Uz osam mjeseci i drugi kolosijek.

Voz je već u Ševarlijama.

Drugovi iz Štaba, voljno!

B. TOMIĆ

Rastanak se primakao

Još malo, pa će se i osma smjena razići. Odlazak je predviđen za 27. i 28. novembar. Krenuće se odavde u različitim pravcima, putevima i prugama, ali će za svagda i u svima ostati ovi dani i ova pruga. Zato je zagrljaj rastanka čvrst, a njihova lica govore sve...

PISMO BRIGADIRKI

Vjetar je listao bilježnicu

Bilježnicu si svoju izgubila, Bojana, možda onda kad si se sa drugovima rastajala, kada ste se žuljevima zaklinjali da ćete se opet sresti i ponovo na akciji ♦ Dođi Bojana, pruga je gotova

Vjetar je listao stranice Bojanine bilježnice. Listovi su požutjeli, malo se savili, mastilo se rascvjetalo u kratkim rečenicama, dijete je neko svojom maletnom petom nagazilo na nju i ostavilo trag. Bilježnica je ostala pored velike ljetne pozornice u Naselju u Doboju.

Mjesec je bio april. Prva smjena, prvih tri hiljade brigadira. A među njima i brigadirka Bojana na prugu je stigla, mladost svoju i radost proljeću da ugradi u nove tračnice, pragove, drugove nove da upozna, prijateljstva da stekne. Sve je to Bojana napisala u bilježnicu, imena

i prezimena drugova i drugarica podvukla je, križala i ponovo zapisivala.

Kada su se noćna svjetla pogasila i kada su neonske sijalice zazujuale i svjetlošću svojom zaigrale se na mirnoj površini rijeke Bosne gledao sam kako vjetar lista Bojaninu bilježnicu; spominje imena brigadirka, udarnička, pjeva pjesme umornim rukama napisane o tunelima, mladosti, mostovima koje smo počeli graditi, nasipima. Vjetar je listao stranice ljubavi, ljepote, mladosti što prugu gradi i Tita hoće da obraduje da će prugu darovati Republici za njen rođendan.

Brigadirko Bojana, bilježnicu si svoju izgubila. Možda je to bilo onoga trenutka kada si se sa drugovima rastajala, kada ste suzama i žuljevima obećavali da ćete se ponovo naći u dolini rijeke

Bosne, ovdje kraj kolosijeka koga gradite ili na nekoj drugoj akciji. Adrese si pogubila, pjesme koje si pisala i drugima ih čitala, zapise o pruzi i mladosti koja je gradi.

Mjeseci su prošili, Bojana. Hiljade drugih brigadira nastavili su radove koje si ti započela.

Rastanci su nam teži od svega drugog. Teži su od tih slatkih mladalačkih žuljeva, od napornog rada, od ranih ustajanja. Dođi Bojana u dolinu rijeke Bosne, dođi danas, pruga je gotova, dođi sa drugovima ponovo da se sretnoš, pozdraviš i čestitaš na poslu kojeg su završili. Bojana, brigadirko, djevojko, prezimena ti tvog ne znam, dođi u dolinu Bosne da ti bilježnicu tvoju vratimo.

R. ŽIVKOVIĆ

ТАМО КУД ПРОЛАЗИ ДРУГИ КОЛОСИЈЕК

Пруге напретка

ДОБОЈ

Сигурно је да данас неће бити ниједног становника, просторно и бројчано, велике добојске општине који неће с радошћу и одушевљењем пријети и званично предају на употребу другог колосијека од Добоја до Зенице. Многи ће ту прилику искористити да се присјете дана далеке, али у исто вријеме тако блиске, 1974. године, када су хиљаде младих из свих крајева наше земље, готово голим рукама, градили пругу Шамац — Сарајево. Добојски крај због много чега има разлога да се радује. Јер, управо поменуто саобраћајница, а од данас и новоизграђени други колосијек, донијела му је и доноси нове могућности за развој. Пруга је, свакако, Добоју и његовом крају дала основно обиљежје, па није случајно да је то данас један од највећих жељезничких чворова у земљи у коме ради више од 4.000 жељезничара.

А шта о другом колосијеку од Добоја до Зенице мисли први грађанин добојске комуне, председник Скупштине општине — Богдан Николић?

— Безброј је разлога за радост, јер пуштањем у саобраћај другог колосијека Добој, као највеће жељезничко чвориште у нашој републици, још више ће то постати. Значај нове саобраћајнице је више-мање једнак. Она, прије свега, спаја два изузетно значајна мјеста: Добој као раскрсницу и Зеницу као центар металургије, сједиште крупне привреде, мјесто производње тешких ро-

Богдан Николић

ба које траже брз и уредан транспорт. За нас у Добоју други колосијек има значај и са становишта увођења електронике, запошљавања и градње других пратећих објеката. Из великог диспечерског центра у Добоју, цјелокупним саобраћајем на том магистралном правцу, управљаће се путем компјутера. Ако кажемо и то да се свакодневно у Добој слије око 20.000 људи, из свих крајева наше земље, онда се види величина и прави зна-

чај нашег града као велике, не само жељезничке, него и друмске саобраћајнице.

— Користећи природне и друге услове — истиче даље Николић — остварили смо веома значајне успјехе у свеопштем развоју. Сада запошљавамо више од 16.000 радника, годишње инвестирамо у привреду и друштвене дјелатности око 800 милиона динара, а у друштвеном производу највећи дио отпада управо на саобраћај. Такве успјехе постигли смо и сталном борбом за удруживање, па готово и нема великих групација наше републике који на добојском тлу немају своје организације. Све брже достижемо развој Републике, а ако у потпуности реализујемо планове, за неколико наредних година, то ћемо и постићи. Основу за то представљају и раније изграђени капацитети који тек у последње вријеме дају пуне ефекте. Рачунамо да ћемо у идућој години завршити фабрику ентеријера у Которском и фабрику алуминијум-сулфата у Грапској, те да ћемо завршити реконструкцију погона великих компресора и пневматског алата у »Трудбенику«, у »Раднику«, Руднику лигнита Станари, у »Енергоинвестовој« фабрици нисконапонске опреме... Можда је само ово набрајање, из мноштва других показатеља, довољно да се види, заиста, брз развој наше општине гдје живи око 100.000 становника.

Ф. ЧЕХИЋ

ЗАВИДОВИЋИ

Двострука врата града

Сада већ двије пруге пролазе средином комуне од 50 хиљада становника ◊ Градитељи и грађани успоставили присну сарадњу ◊ Створени изванредни услови за даљи убрзани развој

Шемсо Хоџић

ЗАВИДОВИЋИ, НОВЕМБРА — Овдје у долини Босне и Криваје на свим скуповима највише се говорило и говориће о изградњи другог колосијека. То је и нормално, јер је град дрвета добио ново лице. Други колосијек за Завидовићане значи, без сумње, много и не само за њих, већ за Босну и Херцеговину и за цијелу земљу.

— Изградњом другог колосијека биће отклоњено уско грло у превозу путника и роба из нашег града. Наиме, сада ћемо неупоредиво квалитетније и брже от-

премати производе шумарства, дрвне индустрије, металне и грађевинске, које из Завидовића шаљемо у разне крајеве наше земље и свијета — каже Шемсо Хоџић, председник Скупштине општине Завидовићи.

◊ Изградњом другог колосијека у Завидовићима је дошло до проширења Станице. Тако сада има шест, умјесто четири колосијека. Дошло је и до измјештања теретне станице, изграђена је нова станична зграда и измијењен систем станичних постројења.

— Посебан значај за Завидовиће је у томе што је у центру града изграђен подвожњак, којим је регулисан путнички саобраћај у два нивоа — додаје Хоџић и наставља: у његовој градњи учествовала је и завидоваћка привреда. Изградњом ових и других објеката ријешили смо многе тешкоће. Не треба заборавити да смо ми једина општина кроз коју пролази други колосијек и полови комуна на два дијела.

Осим поменутих објеката овдје су изграђени прилазни путеви за сеоска подручја — Долине и Виноште, као и четири мања подвожњака. На овом дијелу пруге радили су заједнички бригадири из цијеле земље, грађевинска и саобраћајна оператива, а помагали су им и Завидовићани. Иначе, омладина — градитељи другог колосијека, радни људи и грађани Завидовића били су једно. Завидовићани су били добри домаћини младим градитељима, а они су им изградили пругу прије рока. Овдје су рођена за осам мјесеци и нова пријатељства остале су незаборавне усмене...

◊ Оно што су Завидовићи имали када је изграђен први колосијек не може се ни упоређивати. То може да нам илустрије само један податак: 1947. године овдје је живјело само три хиљаде становника, а данас их има више од десет хиљада запослених. У општини има око педесет хиљада становника, а у граду дванаест. Завидовићи имају пет средњих и седам школа основног образовања, годишње се гради 70 станова у друштвеном и око 300 у индивидуалном сектору. Ова година, ипак, ће бити записана златним словима у аналима овог града. Ево само летимично неких објеката који се граде или су изграђени: градска графо-станица, фабрика за хиљаду столица, која ће производити искључиво за извоз, дограђују се школе, гради нови фудбалски стадион, нова зграда СУП-а... Додамо ли да је овдје прије неколико година никло још неколико нових фабрика, нови хотел и други објекти, и да се очекује да ће сви ООУР-и завршити пословну годину без губитака, онда за неколико година, кад дођемо у овај град, нећемо га моћи ни препознати.

М. ЂУЛАН

МАГЛАЈ

Лијева маглајска обала

Некада је за Маглај била значајна једино десна обала, због Творнице »Натрон«, а сада и лијева — на њој је нови град и — други колосијек

Један познати репортер давно је рекао: »Маглај има двије обале — десну и лијеву, а нарочито десну«. Десну страну ријеке Босне нагласио је, ваљда, стога што се тамо налази позната индустрија натрон-папира и сулфатне целулозе.

У то вријеме, прије двадесетак година, и на супротној, лијевој страни ријеке почела су да стасају нова здања — нови Маглај. Тим простором, по коме су дотле звијждали ледени вјетрови и магле покривале пуне ливаде, коју годину раније прошла је нова пруга која замијењује ону аустроугарску, »хирину«.

А, ево, у ове наше дане, кроз тај дио Маглаја, лијевог страном ријеке, прође још један колосијек. Наста брзо као трен. Прошле године, у ово вријеме, о дуплом колосијеку овдје се само причало. О потреби за њим, истина, говорило се, и осјећало, и много раније. Творница »Натрон« свакодневно довози сировину, а одвози производе у све крајеве земље и свијета. Маглајска станица и колосиједи постали су уско грло за брзу дистрибуцију маглајске продукције.

И не само то. Возачима који аутомобилима пролазе кроз Маглај, добро је позната тешкоћа извлачења из овог мјеста, нарочито преко пружног прелаза, у близини Творнице »Натрон«. Ту се на пролазак воза дуго чекало, наниже се на стотине аутомобила и на кривудавао дијелу пута, с једне и с друге стране пруге, настаје прави хаос.

Са данашњим даном рачунамо то већ као прошлост. Нема више прелаза преко пруге. Подвожњак, грађен заједно са другим колосијеком, отклонио је ту велику препреку и опасност по животе путника. Изнад њега од данас ће на обје стране, по оба колосијека, јурити возови, пуни путника и робе, без сметњи, заустављања и заобилажења, све тако до домицилне, до завршне станице.

— Ово је велики дан и за нашу комуна, дан слава и радости, каже председник Скупштине општине у Маглају Јозо Вукадин. — Изградњом првог нормалног колосијека прије 30 година убрзан је економски преображај наше општине, а тек овај, други... Сада, у изради планова даљег, још бржег, развитка комуне, рачунамо и на овај колосијек, на дјело наше омладине којој смо неизмјерно захвални — нагласио је Јозо Вукадин.

Д. ПАРАВАЏ

TAMO KUD PROLAZI DRUGI KOLOSIIJEK

ŽEPČE

Podsticaj dobrovoljnom radu

ORA »Šamac - Sarajevo 78« snažno podstakla organizovanje radnih akcija u mjesnim zajednicama i OOUR-ima
◇ Brigadiri i omladina grada primjerno saradivali u radnim i društvenim aktivnostima

ŽEPČE, NOVEMBRA — Graditelji drugog kolosijeka dali su novu snagu i polet cjelokupnom žepčkom kraju. Radni elan s trase prenesen je u mjesne zajednice i osnovne organizacije udruženog rada. Oko šesto mladih iz ove opštine učestvovalo je u vikend-brigadama, u mjesnim zajednicama izgrađeni su novi vodovodi i putevi. Uspostavljeni su prisni kontakti između mladih iz Žepča i graditelja iz cijele naše zemlje. Zajedništvo u akciji, u svakodnevnom životu, razvijalo je bratstvo i jedinstvo.

Žepče još uvijek spada u red nedovoljno privredno razvijenih opština. Kada se ovdje povede razgovor o sutrašnjici, onda oni svoj novi zamah u budućnost dovode izravno u vezu sa onim što su dobili izgradnjom drugog kolosijeka i izgradnjom nekih novih privrednih kapaciteta. Pored toga što je ovdje prošao drugi kolosijek izgrađeni su i novi lokalni putevi, podvož-

njaci za regionalne puteve...

Budućnost Žepča je izvjesna — tu dileme nema. Zapravo ona je tu. Ona se već vidi u prevozu roba tekstilne i drvne industrije i u bržem i udobnijem prevozu radnika. Gotovo polovina zaposlenih u ovom gradu radi u Zenici, Zavidovićima ili Maglaju. Do sada su imali problema da na vrijeme dođu na posao i vrte se kući.

Žepče danas i ono od prije nekoliko godina — dva su potpuno različita grada. Ne mogu se ni upoređivati. Žepče danas ima oko 19 hiljada stanovnika i 2.500 zaposlenih. Ovdajski građevinari podižu dvadesetak stanova u društvenom i trostruko više u individualnom sektoru. U posljednje vrijeme izgrađeno je više od 25 hiljada kvadratnih metara školskog prostora, prošle godine otvoren je i Srednjoškolski centar. U mjesnim zajednicama grade se ili su već izgrađene ambulante...

— U Žepču ima 600 telefonskih brojeva i oko 450 putničkih automobila — riječi su Aziza Mujkića, predsjednika Izvršnog odbora Skupštine opštine Žepče. — Inače, veoma uspješno saradujemo sa zeničkim Rudarsko-metalurškim kombinatom, zavidovičkom »Krivajom« i ostalim mjestima i privrednim organizacijama sa zeničke regije.

Žepče je, zaista, za posljednjih petnaestak godina potpuno izmijenilo svoj lik — razglednicu. Prosjek ličnog dohotka za prvih devet mjeseci ove godine, u odnosu na prošlu veći je za deset odsto i iznosi 3.860 dinara. Od većih radnih organizacija pomenimo »Mahnjaču«, »Izgradnju«, »Novu trgovinu«, a izgleda da je došlo i vrijeme da se ovdje ideja o podizanju jedne fabrike zeničke »Vatrostalne« konačno pretvori u stvarnost.

Iako budućnost Žepča tek dolazi, ovdje je, ipak, lijepo živjeti. Sutra će biti još ljepše.

ZENICA

Novim kolosijekom do novoga

Drugim kolosijekom će se godišnje do Zenice, do Željezare, dovoziti oko 10 miliona tona sirovina, a iz nje odvoziti dva miliona tona gotove robe ◇ Željezara je išla ispred grada, a on ju je stizao ◇ I udruženi rad Zenice je doprinio da pruga bude završena u rekordnom roku

O Zenici, prošlosti, sadašnjosti i budućnosti — kazuje nam diplomirani ekonomista Gojko Sladojević, predsjednik Opštinskog vijeća Saveza sindikata. Mladi čovjek iz grada što ga znaju i po mladosti. Po tome, uz ono, sve ostalo znano i toliko puta napisano. Hoćemo da nam Sladojević kaže što to moćna, industrijska Zenica dobija drugim kolosijekom nove pruge od Doboja do Zenice, u kojoj će mjeri pruga ubrzati razvoj ovog srednjobosanskog centra, i ne samo njega.

Gojko Sladojević

— Nova pruga je naša budućnost — odgovara Sladojević, pa dodaje — za privrednu kakva je naša to su i novi prostori — putevi do novih tržišta i krajeva, do većeg dohotka, do bogatstva Zenice. Jedan podatak što ovakvu ocjenu ilustruje već je objavljen, ali neće biti na odmet da ga

ponovimo: drugim kolosijekom do Zenice, do Željezare, će se godišnje dovoziti oko deset miliona tona sirovina, a prugom će se, opet iz Zenice, odvoziti dva miliona tona gotove robe. Bez pruge i četvrta visoka peć, koju danas puštamo u pogon, ne bi mogla da radi. Pruga je čvrsta veza sa ovim i svim drugim objektima nove Željezare.

Svaki drugi — privređuje

Kazivanje se nastavlja. O novoj Željezari i — Zenici.

— Željezara i Zenica su se — ističe predsjednik Opštinskog vijeća Saveza sindikata — brzo mijenjali. Željezara je išla ispred grada. Grad ju je stizao. Pa, opet, ona pobjegne, a grad za njom. Vječita borba. Trajala je dok je Željezara i Zenice. I traje. Sada, kada se druga faza ovog velikog radnog kolektiva, sa 19 hiljada zaposlenih, nalazi pri konačnom završetku i kada još samo treba sagraditi koksaru, kapaciteta od 700 hiljada tona koksa godišnje — nemari Zenice i svi drugi, iz mnogih krajeva zemlje što su je podizali takoreći iz ničega, osjećaju izuzetno zadovoljstvo, jer se postiglo ono što se ni sanjati nije moglo. Radna i samoupravna dostignuća karakteristika su ove i ovakve Zenice u kojoj, na primjer, svaki drugi stanovnik privređuje — u privredi i vanprivrednim djelatnostima i u kojoj je nacionalni dohodak po stanovniku već oko dvije hiljade dolara...

— Željezara trenutno ima teškoća u poslovanju. Nije baš tako lako uskladiti rad starih i novih metalurških postrojenja, nije lako odjednom, preko noći, ovladati novom tehnologijom... Ocjenjujemo da su te teškoće prolazne i da će novi kapaciteti ubrzo vratiti ono što je u njih i uloženo...

Živjeli sa prugom

Zenica i Zeničani su živjeli za novu prugu i sa prugom. Razumljivo, jer će od nje upravo oni i najviše imati. Stanovnici ovog grada, i stari i mladi, nastojali su da pruzi i radi pruge daju što više. Bile su zeničke omladinske radne brigade na trasi, radile su zajedno sa ostalim graditeljima, premašivale norme, bilježile rekorde. Sva Zenica je nastojala da pruga što prije dođe do nje, zato što u njoj vidi šansu za ostvarenje svojih ambicioznih razvojnih planova.

— Stalno smo kontaktirali sa predstavnicima štabova u omladinskim naseljima od Doboja do Nemile. Trebalo je da samo jave da smo potrebni i u Zenici su se, za tili čas, okupljali oni što su odlazili na Akciju. Svojevremeno su, recimo, svoju pomoć ponudili i svi članovi Opštinskog vijeća Saveza sindikata, a od dobrovoljaca koji su nam se javljali mogli smo sastaviti deset brigada. Ne samo deset, nego i više, cijela Zenica bi se svrstala u omladinske radne brigade... Brigada Opštinskog vijeća Saveza sindikata koja je radila u Nemiloj postigla je izuzetne rezultate, bila je među najboljim. Obradovalo nas je takvo stanje i ocjene koje smo čuli iz Štaba u Nemiloj... Izgradnji pruge su doprinijeli i metalurzi — izvaljali su željezničke šine, i metalci, jer su obezbijedili čeličnu konstrukciju za mostove preko kojih prolazi pruga, udruženi rad ovog grada je znatno doprinio tome da drugi kolosijek bude završen u rekordnom roku — za nepunih osam mjeseci... — podsjeca Gojko Sladojević.

Zenica će novom prugom do novoga. To novo, pored ostalog, najavljuju i riječi našeg sagovornika.
 F. Mdž.

KAZIVANJA VETERANA

Ponovo u Vranduku

Desa Katavić, nakon 31 godinu, ponovo se našla u Vranduku, sjećajući se svakog izvađenog kamena iz utrobe planine 1947. godine ◇ Najljepši trenutak ove akcije bio je viđenje sa drugom Titom kada je obilazio trasu

NEMILA, NOVEMBRA — Prvi put u omladinsku radnu brigadu stupila je Desa Katavić kao sedamnaestogodišnja djevojka. Iz rodnog Vrgorca otišla je, da sa hiljadama ostalih mladića i djevojčaka, gradi prugu Šamac—Sarajevo. Dva mjeseca provela je na probijanju Vranduka, legende svih radnih akcija. Danas je ponovo na pruzi, na izgradnji drugog kolosijeka, u ORB »Ferijalac«.

— Radilo se i onda kao i sada, išli smo u školu, vaspitavala se omladina. Bilo mi je tada ljepše, vjerovatno zbog mojih sedamnaest godina, kada mi ništa nije bilo teško.

Svojim radom na Vranduku zaslužila je udarničku značku.

— Trebalo je dobro zapeti da se dobije značka, mnogo teže se tada značka zaradivala, a ona je nosila sa sobom i materijalnu nagradu. Sada je lakše. Imala sam želju da se ponovo vratim u Vranduk, da se još jednom sjetim svakog iskopanog kamena. Došla sam u najljepše vrijeme, kad se pruga završava i drago mi je što i ja učestvujem u posljednjoj smjeni.

Sa izgradnje prvog kolosijeka ostalo je bezbroj uspomena, sjećanja nije teško obnoviti, lako krenu.

— Imala sam mnogo da se priča, ali najljepše sam se osjećala kad sam vidjela drugu Titu dok je obilazio trasu. To je za nas bio veliki trenutak, ne zaboravlja se to lako...

Desa je veoma omiljena među brigadirima, sa svakim ima šta da priča, ali je uvijek spremna na šalu. Na trasi je među prvima, radi udarnički.

— Sa mladima se i ja osjećam mladom, lakše je sa njima raditi. Bila sam i ja njihovih godina, a sada kao da mi se te godine vraćaju. Ako budem mogla ići ću još koju godinu na akcije, to je zaista nešto nezaboravno. Radi se, ali drugarstva, nigdje većeg.

Desa Katavić je ovo šesta akcija, a kako je do sada četiri puta bila na izgradnji pruga, kažu za nju da se specijalizirala za pruge. Desa se na to samo nasmije, pa dodaje:

— Sa ovom omladinom je stvarno zabavno.

L. JELAVIĆ